

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Contra insolentiam & tyrannidem dominorum

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

nascitur inuidia, contentio, maledicentia, suspiciones male, superuacaneæ conflictationes hominum mente corruptorum, & quibus adempta est ueritas, qui existimant quæstum esse pietatem. Seiungere ab his qui tales sunt. Si ergo catabaptistæ his tam apertis testimonijs conuicti, non cedunt, uitabimus eos tanquã hereticos, 1. Timoth. 6. & Tit. 1. Insuper exempla ex scripturis proferemus, Christianum hominem seruos habere, & habendo Christianum manere posse. Interrogamus ergo catabaptistas Abraham ne fuerit Christianus? Si Christianus non fuit Abraham, quorsum ergo spectat quod Christus Ioan. 8. de eo loquitur? aut cur nobis in nouo testamento exemplar fidei proponitur? aut quomodo omnes Christiani filij Abrahæ dicuntur? Si Christianus fuit (ut certè fuit) consequitur Christianum seruos habere posse. Magnum enim numerum seruorum habuit Abraham, Gen. 14. & 24.

Onesimus Philemonis seruus fuit. Philemon autem non Christianus modo erat, sed & uerbi minister, & Pauli συνεργός. Ex his ergo patet Christianum hominem posse habere & propria & seruos.

CONTRA INSOLENTIAM
& tyrannidem dominorum.

Otestamur in domino nos patronos haudquaquam esse tyrannorum, qui dominatione sua & imperio contra fas & ius, adeoq; contra deum abutuntur, & misellam plebem iumentis similem ducunt. Quomodo enim huiusmodi Christianos nominarem, qui hominis uocabulo sunt indigni? quin omnem humanitatem & benignitatem exuerunt, ob quam causam tam crudeliter & inhumaniter cum his agunt qui suae curae sunt commissi. Nec tamen ob id seruo & subdito licet, ut iugum domini sui abijciat. Quod ex Petri doctrina satis est testatum, qui etiam prauis & morosis dominis parere iubet: & in 3. cap. latius de ea re disputans, pressos ad longanimitatem & tolerantiam adhortatur, ut ex mansuetudine & obedientia seruorum, domini ad mitiorem mentem redeant. Nihil enim asperitate & ferocitate efficitur, quibus heri magis magisque exasperantur.

Meminerint interim heri atq; id certo sciant, deum pauperum suorum & oppressorum non obliuisci, quos & hic legibus quibusdam defensos à tyrannis uoluit. Deut. 15. Quum tibi uenditus fuerit frater tuus, sex annis seruiet tibi, in septimo anno dimittes eum liberum. Et quem libertate donaueris, nequaquam uacuum abire patieris, sed dabis uiaticum de grege, & de area, & de torculari tuo, quibus dominus deus benedixit tibi. Memento quod & tu ipse seruieris in terra Aeg

ra Aegypti, & liberauerit te dominus deus tuus, & idcirco ego tibi hoc nunc precipio. Leuit. 25. post multa uerba quæ de hac re loquitur, dicit: Si compulsus paupertate frater tuus &c. non adfliges eum per potentiam, sed metuito deum tuum.

Si obijcis, Quid ad me lex Iudaica? An ergo non pudeat te Christianum hominem inhumanius & crudelius tractare seruos quàm Iudæus faciat? Sed audite uos o heri, quid Paulus uobis dicat Ephe. 6. Col. 4. Vos domini equitatem, & equabilitatem seruis exhibete, remittentes minas, scientes, quod & uester ipsorum dominus est in cælis, nec respectum personæ apud illum esse. Ex uerbis ergo Pauli audimus, etiamsi ad annorum numerum non sumus alligati, ad regulam tamen charitatis alligatos sic esse, ut si illam fuerimus transgressi, metuendum sit iudicium dei, cui serui non minus curæ sunt quàm heri. Mites ergo & benignos in eos esse conuenit, qui eundem nobiscum habent patrem in cælis, eodemq; sanguine redempti sunt quoniam nos. Audit enim deus adflictorum & oppressorum uota & lachrymas, ut non impune ferant quicumque uim inferunt suis. Hoc in Pharaone est uidere, & in nobilitate illa quæ olim in Heluetia sic insolescebat et ferociebat, ut læsa patientia ac uicta, tandem in furorem uerteretur, & opprimentes opprimeret.

Probauimus iam ex uerbis sacræ scripturæ illum

T R A C T A T V S

posse Christianum esse, qui seruos habet. Nec interim negamus multo perfectiorem futurum, si seruos suos propter deum manumittat. Quod si non fecerit, cogi nec debet nec potest, modo talis sit qui uim non inferat, & nihil præter æquum & iustum cum illis agat.

Porro quum reditus de rebus suis accipere sine dolo & fraude (ut superiora colligamus) minus & leuius sit, quàm seruos habere, & seruis imperare neminem à deo separat: consequitur hoc quod leuius est neminem Christiano nomine depellere. Hæc ergo prædicatio quam in uulgus spargitis (Christianum non posse reditus recipere) falsa est, peruersa, & erronea, quam eneruatam & subuersam ex prædictis quibuslibet pijs satis adparet.

Restat iam ut affirmatiuam nostram, quod Christiani reditus soluant, etiam probemus.

Q U O D V E R I C H R I S T I A N I reditus soluant, & quod sit officium magi- stratus in rebus temporarijs.

Non est priuati hominis cuiuscunq; tandem, ut in rebus istis temporarijs, uenditionibus scilicet, emptionibus, negotiationibus, mercibus, solutionibus, debitis, foederibus, pactionibus aut contractibus, sua sponte aut utilitate, uel publice uel priuè.